

Program Wychowawczo - Profilaktyczny na rok szkolny 2023/2024

Kłodawa, wrzesień 2023 r.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły Podstawowej w Kłodawie.

Wstęp

Pierwszymi wychowawcami dzieci są ich rodzice. Nauczyciele wspomagają wszechstronny i harmonijny rozwój uczniów, którzy akceptują siebie i są otwarci na potrzeby drugiego, gdyż żyją nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Z kolei profilaktyka wspomaga człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ogranicza i likwiduje czynniki blokujące i zaburzające zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i umiejętnościami, które formują osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Przyjaciół Ziemi w Kłodawie, dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz środowiska lokalnego, w którym funkcjonują. Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli, aby rodzice byli partnerami, wspierającymi nasze działania. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin wychowawczych we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pedagogami specjalnymi, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności potrzeb indywidualnych oraz grupowych, a także od stanu zasobów oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym przygotowane zostały w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, wniosków zespołów wychowawczych oraz propozycji zebranych od rodziców.

I. Misja szkoły

Nasza szkoła to placówka, której nadrzędnym celem jest indywidualny rozwój dziecka, jego twórcza edukacja i kreatywność w bezpiecznym i przyjaznym środowisku. Panuje tu atmosfera wzajemnego zrozumienia i akceptacji. Uczymy przestrzegania norm społecznych, szacunku wobec innych, zwłaszcza osób starszych i niepełnosprawnych, wzajemnej pomocy, empatii oraz tolerancji.

W naszej placówce pielęgnujemy tradycje szkolne, regionalne i narodowe. Dążymy do tego, by uczeń osiągał tu sukcesy na miarę swoich możliwości oraz poszerzał horyzonty. Pragniemy, aby nasz wychowanek odczuwał satysfakcję ze swoich dokonań, miał poczucie własnej wartości oraz dumy z własnego miejsca zamieszkania, regionu, ojczyzny, był przygotowany do życia w zjednoczonej Europie.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę”.

Promujemy zdrowy styl życia wykorzystując lokalne warunki, m.in. położenie budynku, okoliczne trasy rowerowe, sąsiedztwo parku narodowego i krajobrazowego.

II. Sylwetka absolwenta

Kończąc szkołę uczeń naszej placówki:

- szanuje siebie i innych,
- odróżnia dobro od zła,
- jest ukierunkowany na prawdę, dobro i piękno
- jest asertywny,
- jest rozważny i obowiązkowy,
- dba o swoje zdrowie, sprawność fizyczną, przestrzega zasad higieny,
- ma poczucie odpowiedzialności za własny rozwój,
- poświęca swój czas na pracę dla innych,
- potrafi współdziałać w grupie, jest tolerancyjny oraz podejmuje odpowiedzialne decyzje,
- ma poczucie przynależności grupowej, regionalnej i narodowej,
- zna i kultywuje tradycje,
- identyfikuje się z kulturą polską i europejską,
- jest tolerancyjny i przestrzega norm,
- dba o środowisko, zdrowo się odżywia i aktywnie wypoczywa,
- posługuje się językiem obcym w stopniu podstawowym i sprawnie korzysta z TIK,
- jest dobrze przygotowany do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym.

III. Najważniejsze cele programu wychowawczo – profilaktycznego

1. Kształtowanie poczucia tożsamości ucznia.
2. Zaznajomienie z zasadami bezpieczeństwa w szkole oraz wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
3. Kształtowanie nawyków higienicznych i dbania o zdrowie.
4. Kształtowanie postaw prospołecznych oraz proekologicznych.
5. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości.
6. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych.
7. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy.

IV. Zadania szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego

Działalność wychowawcza – ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Naszym celem jest przygotowanie ucznia do samodzielnego, poprawnego nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania długoterminowych relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje. Ważna jest świadomość oraz istnienie głębokich, skłaniających do refleksji wartości młodego człowieka.

Działalność wychowawcza polega na wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. **psychicznej** – ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna – jej celem jest stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju społeczno-emocjonalnego oraz wypracowanie wzoru akceptowanych zachowań społecznych, które przyczynią się do obniżenia prawdopodobieństwa pojawienia się zachowań ryzykownych. Naszym zadaniem jest dostarczanie silnych pozytywnych wzorców i przeżyć, wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, rozwijanie posiadanych przez nich kompetencji oraz wspieranie postaw prospołecznych.

Działalność profilaktyczna oparta jest na:

1. działania skierowane do wszystkich uczniów i rodziców oraz nauczycieli. Ich celem jest budowanie zdrowych i trwałych relacji interpersonalnych, właściwych nawyków w życiu codziennym m.in. poprzez szkolenie nauczycieli, rodziców i pozostałych pracowników szkoły w zakresie pedagogiczno-wychowawczym, ustalenie określonych zasad postępowania, niezgody na przemoc, troski o dobre relacje, wzmacnianie odporności psychicznej uczniów i podnoszenie ich samooceny, a także wyraźne wskazanie osoby, do której można udać się po pomoc;
2. działania skupione na osobach z grupy zwiększonego ryzyka (np. uczniowie z problemami zdrowotnymi, ekonomicznymi, rodzinnymi, z trudnościami w nauce, zagrożeni niedostosowaniem społecznym). Zadaniem szkoły i pracowników jest określenie potrzeb i trudności uczniów z tej grupy oraz wsparciu ich w przezwyciężeniu trudności, m.in. przez wsparcie psychiczne, ekonomiczne, społeczne, dydaktyczne. Ważnym czynnikiem jest włączenie rodziców/opiekunów uczniów oraz instytucji wspomagających szkołę do pracy oraz wspólne rozwiązywanie napotykaných trudności.

V. Plan działań wychowawczo – profilaktycznych.

W roku szkolnym 2023/2024 zaplanowane działania mogą być realizowane w formie:

- stacjonarnej, czyli w bezpośrednim kontakcie z uczniami,
- hybrydowej, gdzie bezpośredni kontakt może być zastępowany TIK-iem.

Sytuacja uwarunkowana będzie wytycznymi obowiązującymi w kraju i regulowana wewnętrznymi zarządzeniami Dyrektora szkoły.

KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA TOŻSAMOŚCI UCZNIĄ			
LP.	CELE SZCZEGÓŁOWE	DZIAŁANIA	ADRESACI
1.	Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych.	- omówienie norm współistnienia społecznego w zespołach klasowych, - poznawanie dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej i światowej, - pielęgnowanie tradycji szkolnych i narodowych (apele, pogadanki, uroczystości szkolne i środowiskowe) - propagowanie idei olimpizmu,	uczniowie
2.			
3.	Znajomość praw i obowiązków dziecka, ucznia i obywatela.	- zapoznanie z zasadami oceny zachowania, - poszanowanie godności i nietykalności osobistej,	uczniowie
	Kształtowanie poczucia tożsamości regionalnej	- udział w promocji regionu, lekcjach j. kaszubskiego.	uczniowie
ZAZNAJOMIENIE Z ZASADAMI BEZPIECZEŃSTWA			
4.	Podnoszenie świadomości w zakresie bezpieczeństwa w szkole.	- zaznajomienie z zasadami bezpieczeństwa w szkole oraz egzekwowanie ich przestrzegania, - uświadomienie uczniom konsekwencji opuszczania terenu szkoły w trakcie trwania zajęć,	uczniowie, rodzice, nauczyciele
5.	Kształtowanie świadomości w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych technologii (urządzenia mobilne, konsole do gier, komputer) oraz negatywnych konsekwencji nadmiernego korzystania z tych technologii.	- warsztaty, zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem i/lub pedagogiem szkolnym, - zajęcia wychowawcze, - promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,	uczniowie, rodzice
KSZTAŁTOWANIE NAWYKÓW HIGIENICZNYCH I ZDROWOTNYCH			
	Umiejętność radzenia sobie	- adaptacja i integracja uczniów w nowym środowisku, - warsztaty z psychologiem/ pedagogiem na temat wpływu stresu na zdrowie człowieka,	uczniowie,

6.	ze stresem.	- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, - rozwijanie umiejętności przekuwania sytuacji trudnych/ porażek w sukces,	rodzice, nauczyciele
7.	Edukacja prozdrowotna.	- prowadzenie zajęć z zakresu zdrowego odżywiania, higieny osobistej, higieny snu, wartości odpoczynku, - propagowanie idei work-life balance, - zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, - poznanie czynników zagrażających zdrowiu,	uczniowie, rodzice, nauczyciele
8.	Propagowanie aktywności fizycznej.	- uświadamianie roli aktywności fizycznej w profilaktyce chorób cywilizacyjnych, - zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej, - promocja sportu, - rozwijanie zainteresowań sportowych poprzez bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych,	uczniowie, rodzice, nauczyciele
KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH I PROEKOLOGICZNYCH			
9.	Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych.	- kultura języka, - rozwijanie umiejętności pracy w grupie, - zajęcia z psychologiem/ pedagogiem szkolnym na temat komunikacji, - integracja zespołu klasowego, - kształtowanie tolerancji na różnorodność, - umiejętność pracy w grupie,	uczniowie, rodzice, nauczyciele
10.	Rozwijanie umiejętności podejmowania ważnych decyzji	- realizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, -wspieranie w podejmowaniu decyzji,	uczniowie
11.	Nabywanie kompetencji społecznych.	- realizacja godzin wychowawczych z zakresu komunikacji interpersonalnej, -współpraca w grupie, - integracja zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej, - zajęcia z psychologiem/pedagogiem,	uczniowie
	Kształtowanie postaw prospołecznych.	- szerzenie idei wolontariatu,	uczniowie

12.		<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie akcji charytatywnych, - angażowanie młodzieży do działań na rzecz szkoły, - tworzenie warunków sprzyjających rozwijaniu samorządności (Samorząd Szkolny i samorzady klasowe), 	
13.	Kształtowanie postawy szlachetności oraz wpajanie wartości rodzinnych, a także wrażliwości na prawdę, dobro i piękno.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja godzin wychowawczych, - zajęcia/ warsztaty z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, - organizacja akcji i konkursów promujących troskę o relacje rodzinne, wrażliwość na potrzeby innych, okazywanie dobroci innym, - promowanie idei wolontariatu, 	uczniowie
14.	Kształtowanie świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialności za środowisko naturalne.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja akcji „Sprzątnięcie świata”, - włączenie w powszechną edukację dotyczącą zasad i korzyści wynikających z segregacji odpadów i ich przetwarzania oraz rozpowszechniania proekologicznych nawyków i zachowań, - nauka ekologicznego stylu życia w szkole, we własnym domu, w środowisku, - uświadamianie uczniom skutków niewłaściwego gospodarowania człowiekiem na Ziemi, - działania proekologiczne (dni ekologii, konkursy związane z tematyką ekologii, zbiórka zużytych tuszy od drukarek, baterii, itp.) 	uczniowie

WSPOMAGANIE WSZECHSTRONNEGO I HARMONIJNEGO ROZWOJU

15.	Dbanie o rozwój intelektualny, społeczno-emocjonalny i fizyczny	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja konkursów i zawodów zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów, - organizacja zajęć, warsztatów, porad, - motywowanie uczniów do rozwoju swoich pasji i zainteresowań, - organizacja imprez i dni tematycznych, - propagowanie idei olimpizmu, 	uczniowie
16.	Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć/ warsztatów/ konsultacji/ porad/rozmów w zakresie pojawiających się problemów i potrzeb, - kierowanie do odpowiednich instytucji udzielających pomocy, - kształtowanie wśród uczniów 	uczniowie, rodzice, nauczyciele

		<p>świadomości, że nie są z problemem sami oraz gdzie i u kogo mogą uzyskać pomoc,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie absencji na zajęciach szkolnych prowadzonych stacjonarnie lub na odległość, - pomoc w uzyskaniu stypendium, - wsparcie uczniów z zagranicy w procesie adaptacji, objęcie ich dodatkowymi zajęciami/konsultacjami 	
17.	Rozpoznawanie, rozwijanie i ukierunkowanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, - wspieranie uczniów w wyborze dalszej drogi kształcenia i/lub ścieżki zawodowej, 	uczniowie
PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO			
18.	Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i alkoholu oraz uzależnień behawioralnych.	<ul style="list-style-type: none"> - promocja zdrowego stylu życia, - działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, - zapewnienie uczniom alternatywnych form spędzania czasu wolnego, - warsztaty, zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem lub pedagogiem szkolnym, - udział w zewnętrznych programach profilaktycznych (zgodnie z pojawiającymi się ofertami), - organizacja prelekcji dla uczniów z przedstawicielem policji na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych, 	uczniowie
19.	Wzmacnianie poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty, zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem lub pedagogiem szkolnym, - zajęcia wychowawcze, - udział w zewnętrznych programach profilaktycznych (zgodnie z pojawiającymi się ofertami), 	uczniowie
20.	Kształtowanie postawy właściwego odbioru i wykorzystania mediów.	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty, zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem lub pedagogiem szkolnym, - zajęcia wychowawcze, - kształtowanie świadomości 	uczniowie

21.		<p>w zakresie korzystania z informacji i wiedzy zamieszczonych w internecie, - udział w zewnętrznych programach profilaktycznych (zgodnie z pojawiającymi się ofertami),</p>	
	Przeciwdziałanie cyberprzemocy	<p>- przedstawienie uczniom zjawiska cyberprzemocy oraz możliwości jej przeciwdziałania, - propagowanie netykiety, - udział w zewnętrznych programach profilaktycznych (zgodnie z pojawiającymi się ofertami),</p>	uczniowie
Nowe wyzwania wychowawczo – profilaktyczne w związku z wojną w Ukrainie oraz skutkami pandemii			
22.	Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu i sposobów radzenia sobie z nim. Przeciwdziałanie depresji, PTSD	<p>- dostarczenie rodzicom, nauczycielom aktualnej wiedzy o zagrożeniach związanych ze skutkami depresji, PTSD, oraz innych przejawach złego samopoczucia - zachęcanie, poprzez organizowanie zajęć integracyjnych, do przełamywania zachowań integrujących z uczniami z Ukrainy, zachowań izolujących</p>	uczniowie, nauczyciele, rodzice

Realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego odbywać się będzie przy współpracy ze środowiskiem lokalnym oraz z następującymi instytucjami:

- Komenda Powiatowa Policji w Chojnicach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnicach,
- Wydział Rodzinny Sądu Rejonowego w Chojnicach,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chojnicach,
- kuratorzy sądowi i rodzinni.

W odpowiedzi na pojawiające się potrzeby uczniów oraz rodziców elementy programu mogą ulec modyfikacjom.

VI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie przez zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora szkoły. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Przyjaciół Ziemi w Kłodawie w dniu 11 września 2023 r.

Dyrektor SP w Kłodawie
/-/ mgr Barbara Gill